ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

13-1-2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

[Ομιλία Έλληνα βουλευτή στην κοινή συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Περιφερειών και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος με θέμα ημερήσιας διάταξης: «Βιώσιμη Ανάπτυξη και Λιμενική Διαχείριση: Η περίπτωση του Skyros Project».]

[1] Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε γιατί έχω τη χαρά και την τιμή να είμαι συνάμα και στις δύο Επιτροπές, και στην Επιτροπή **Περιφερειών** και στην Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος. Καθώς μιλάμε για ένα αρχιτεκτονικό **αποτύπωμα** σε ό,τι αφορά τη «μάνα γη» γιατί η γη είναι η μάνα μας, αλλά, **δυστυχώς**, πολλές φορές τα παιδιά δεν ακούν τη μάνα τους και αυτό που έχει γίνει στο μικρό και **πανέμορφο** λιμάνι Λιναριάς της Σκύρου, που είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ αυτό το όμορφο, άγριο, ήρεμο νησί. Έχει, ξέρετε, μια άγρια ηρεμία η Σκύρος και πρέπει να την επισκεφτεί κάποιος και μάλιστα ως **δημοσιογράφος** την είχα επισκεφτεί το 1995, δηλαδή πριν από αρκετά χρόνια και πραγματικά έμεινα στο νησί παραπάνω μέρες, γιατί με μάγεψε αυτή η άγρια ηρεμία που έχει η Σκύρος.

[2] Αυτή η υποδοχή στο λιμάνι γινόταν από τότε, από το 1995 και μου έκανε εντύπωση ότι αυτό είναι ένα πραγματικό λιμάνι θαλπωρής. Είναι ένα λιμάνι ευαίσθητο με όλη τη σημασία της λέξης, δηλαδή ένα λιμάνι-καταφύγιο. Έτσι χαρακτηρίζεται το λιμάνι της Λιναρίας. Είναι αξιέπαινη προσπάθεια που έχει γίνει εκεί και από την καθηγήτρια την κυρία Σκαναβή και τον κύριο Αντωνόπουλο, διότι, πραγματικά, το ξέρετε πολύ καλά οι πανεπιστημιακοί ότι η ευαισθησία στο περιβάλλον είναι βίωμα, είναι μια παρατήρηση. Το έχω πει πολλάκις. Το περιβάλλον είναι παρατήρηση. Τα παιδιά παρατηρούν και ευαισθητοποιούνται γύρω από το περιβάλλον.

[3] Αν, λοιπόν, αυτά τα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία, που μετά θα γίνουν σπουδαστές και φοιτητές, θα κάνουν την επαγγελματική τους πορεία και οικογενειάρχες, δεν έχουν βιώματα μέσα από το περιβάλλον, τη μάνα φύση, δεν μπορούν πραγματικά και να σεβαστούν και να αγαπήσουν το περιβάλλον όπως θα έπρεπε, διότι έχουμε απομακρυνθεί. Φταίει το τσιμέντο; Φταίει η βιομηχανοποίηση, η καταναλωτική καλουπωμένη εποχή που ζούμε; Φταίει το κινητό και το διαδίκτυο, που δεν χρησιμοποιείται ορθά; Φταίει αυτή η αλόγιστη καταναλωτική χρήση, μιας καταναλωτικής μανίας που έχουμε; Ναι. Όλα αυτά συνθέτουν ένα παζλ, το οποίο μας απομακρύνει και μας διακατέχει το σύνδρομο της μοναξιάς του πλήθους. Αυτό είναι το μεγάλο σύνδρομο της κοινωνίας και πρέπει τα παιδιά μας από πολύ μικρή ηλικία, κάνοντας «υποχρεωτικές» – δεν μου αρέσει ο όρος αλλά το βάζω εντός εισαγωγικών – εκπαιδευτικές εκδρομές, για να έρθουν σε επαφή με το περιβάλλον.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το σύστημα «φυσικό περιβάλλον» δημιουργείται από τη συνεχόμενη αλληλεπίδραση του εδάφους, του νερού και του αέρα με κάθε μορφή ζωής που βρίσκεται και αναπτύσσεται μέσα τους. Από την άλλη πλευρά, ο άνθρωπος, που επιβιώνει εντός του φυσικού περιβάλλοντος, διαμορφώνει, εξελίσσει και αναπτύσσει το ανθρωπογενές περιβάλλον εις βάρος πολλές φορές του αμιγώς φυσικού περιβάλλοντος, προκαλώντας τη συρρίκνωσή του.

Είναι γεγονός ότι τα αρκετά τελευταία χρόνια, εξαιτίας της τεράστιας ανάπτυξης της βιομηχανίας και της οικονομίας έχουν κάνει την εμφάνισή τους κι έχουν εξελιχθεί μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα, Οι επιπτώσεις από την ύπαρξή τους ενδεχομένως να έχουν αρνητική επίδραση στη βιωσιμότητα του περιβάλλοντος στο σύνολό του. Προφανώς, αυτό το γεγονός δεν είναι πρόσφατο, αλλά παρόμοιου μεγέθους περιβαλλοντική υποβάθμιση υπήρχε και παλαιότερα, όπως η ερημοποίηση στην ευρύτερη περιοχή της Βαβυλώνας, η οποία προέκυψε από την ισχυρή γεωργική εκμετάλλευση της Μεσοποταμίας κατά την πρώιμη αρχαιότητα. Επιπροσθέτως, στην αρχαία Ελλάδα, είχε λάβει χώρα η αποψίλωση δασών της Αττικοβοιωτίας, για τη δημιουργία του Αθηναϊκού στόλου και η εκσκαφή των βουνών για την εξόρυξη των περίφημων μαρμάρων .

Η προέλευση των περιβαλλοντικών προβλημάτων οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υπέρμετρη κατανάλωση των φυσικών πόρων και στην περιβαλλοντική ρύπανση, διαδικασίες που απορρέουν από τις ανθρώπινες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα κάθε μέρα, όπως μεταφορές, θέρμανση, κλιματισμός, βιομηχανία, αστική κατανάλωση, γεωργική δραστηριότητα, τουρισμός κ.ά. και έχουν ως

συνέπεια τη ρίψη διαφόρων ειδών αποβλήτων. Οι αποδέκτες αυτών των αποβλήτων είναι το έδαφος, η ατμόσφαιρα, τα επιφανειακά και υπόγεια νερά.

Συμπερασματικά λοιπόν, τα πιο σπουδαία περιβαλλοντικά προβλήματα είναι:

- Το ενεργειακό πρόβλημα, το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αλόγιστη ενεργειακή κατανάλωση. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν αρνητική συμβολή η εξάντληση των μη ανανεώσιμων ενεργειακών πόρων, κυρίως του πετρελαίου και των λιθανθράκων, η άνοδος των τιμών ενέργειας, η αβεβαιότητα της ενεργειακής τροφοδοσίας κτλ.

- Η ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση του νερού και του εδάφους. Το έδαφος υποβαθμίζεται ιδιαίτερα εξαιτίας της όλο και συνεχόμενης επέκτασης των καλλιεργειών εις βάρος πεδινών και τροπικών δασών.

- Η ατμοσφαιρική ρύπανση, η οποία αρκετές φορές συνεπάγεται όξινη βροχή, διεύρυνση της τρύπας του όζοντος, ενίσχυση του φαινομένου του θερμοκηπίου, κλιματική αλλαγή και ακραία καιρικά φαινόμενα σε αρκετές περιπτώσεις.

- Τα απορρίμματα και απόβλητα, είτε αστικής είτε βιομηχανικής φύσεως.

- Ο θόρυβος, ο οποίος διακρίνεται σε οδικό / κυκλοφοριακό, σε βιομηχανικό, σε θόρυβο εγκαταστάσεων, σε σιδηροδρομικό και σε αεροπορικό.

- Η οπτική / αισθητική ρύπανση. Συχνά, τα ανθρώπινα έργα έχουν ως αντίκτυπο τη διάχυση στο περιβάλλον αντιαισθητικών εικόνων, από εγκαταλελειμμένα κτίρια ή αντικείμενα. Οι επιπτώσεις αυτού του προβλήματος σχετίζονται κατά κύριο λόγο με τον ψυχισμό των κατοίκων.

Τα προβλήματα του περιβάλλοντος που αναφέρθηκαν προηγουμένως, σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις που επιφέρουν σε αυτό, εγκυμονούν κινδύνους για τη βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων του πλανήτη, γι’ αυτό και είναι η απαραίτητη η υιοθέτηση ενός νέου τρόπου ζωής και ανάπτυξης, βασισμένου κατά κύριο λόγο στην «αειφορία».

Φουφλή Σοφία, Καπαρέλος Λυκούργος http://okeanis.lib.puas.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Ο πιο τρανός καημός μου

Την ώρα την υπέρτατη που θα το σβει το φως μου

αγάλια αγάλια ο θάνατος, ένας θα να είν’ εμένα

ο πιο τρανός καημός μου.

Δε θα είναι οι κούφιοι λογισμοί, τα χρόνια τα χαμένα,

της φτώχειας η έγνοια, του έρωτα η ακοίμητη λαχτάρα,

μια δίψα μες στο αίμα μου, προγονική κατάρα,

μήτε η ζωή μου η αδειανή συρμένη απ' το μαγνήτη

πάντα της Μούσας, μήτ' εσύ, χιλιάκριβό μου σπίτι.

Ο πιο τρανός καημός μου

θα είναι πως δε δυνήθηκα μ' εσέ να ζήσω, ω πλάση

πράσινη, απάνου στα βουνά, στα πέλαγα, στα δάση,

θα είναι πως δε σε χάρηκα, σκυφτός μες στα βιβλία,

ω Φύση, ολάκερη ζωή κι ολάκερη σοφία!

Κωστής Παλαμάς, Η πολιτεία και η μοναξιά (αντλήθηκε από τον ιστότοπο greek-language.gr)

ΘΕΜΑ Α

Να συνοψίσετε σε μια παράγραφο 70 λέξεων περίπου τα σπουδαιότερα περιβαλλοντικά προβλήματα, σύμφωνα με τον συντάκτη του Κειμένου 2.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

Ερώτημα 1

Να εντοπίσετε τρία (3) χαρακτηριστικά της γλώσσας του πολιτικού λόγου στο Κείμενο 1 (μονάδες 9) κάνοντας μία αναφορά για το καθένα σε αντίστοιχο χωρίο (μονάδες 6).

Μονάδες 15

ΣΠΟΥΔΗ

Ερώτημα 2

Σκοπός του συντάκτη στο Κείμενο 2 είναι, αποδεικνύοντας τις απόψεις του και διατυπώνοντάς τες με τρόπο αντικειμενικό, να πείσει τον αναγνώστη για τη βασιμότητά τους. Να εντοπίσετε δύο χαρακτηριστικά στον λόγο του που επιβεβαιώνουν την πρόθεσή του αυτή, λαμβάνοντας υπόψη σας ότι αποτελεί απόσπασμα επιστημονικού λόγου .

Μονάδες 10

Ερώτημα 3

α. Να χαρακτηρίσετε το είδος της αλληλουχίας στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 2 και να αιτιολογήσετε τον χαρακτηρισμό σας. (μονάδες 3) Αυτή η επιλογή του συντάκτη επηρεάζει την πειστικότητα του λόγου του; (μονάδες 2).

Μονάδες 5

β. Να γράψετε μία παράγωγη λέξη, απλή ή σύνθετη από το β΄ συνθετικό των παρακάτω λέξεων που είναι τονισμένες στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1:

Περιφερειών, αποτύπωμα, δυστυχώς, πανέμορφο, δημοσιογράφος

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Να ερμηνεύσετε τον «πιο τρανό καημό» του ποιητικού υποκειμένου, αξιοποιώντας στην απάντησή σας τρεις (3) κειμενικούς δείκτες. Τι προσφέρει η Φύση στη ζωή σας; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Με αφορμή τις δράσεις που προγραμματίζει ο Δήμος σας για την Ημέρα της Γης (22 Απριλίου) αποφασίζετε να συντάξετε μία προφορική εισήγηση σε ημερίδα που θα γίνει εκείνη την περίοδο στο σχολείο σας. Σε αυτήν πραγματεύεστε την αξία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σήμερα, αφού πρώτα παρουσιάσετε την έννοια του «οικολογικά ευαισθητοποιημένου πολίτη». Η εισήγησή σας να έχει έκταση 400 περίπου λέξεων.

Μονάδες 30

ΣΠΟΥΔΗ